

Mgr Jolanta Kaczmarek

Prawa kobiet w programach partii politycznych a partycypacja Polek w życiu publicznym po 1989 roku

Streszczenie

Jednym z kluczowych problemów współczesnej cywilizacji jest zagadnienie prawidłowego funkcjonowania demokracji. Do reguł konstytuujących ów system zalicza się m. in. udział obywateli w sprawowaniu władzy. Dokonuje się on w akcie wyboru do organów przedstawicielskich najważniejszych instytucji państwowych. W tym kontekście kwestia sprawiedliwego udziału kobiet i mężczyzn w zarządzaniu państwem jest fundamentalną zasadą zapisaną w aktach prawa międzynarodowego. Równość płci stała się też immanentną częścią prawodawstwa Unii Europejskiej. Gwarantuje ją również Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

Polki otrzymały prawa wyborcze w 1918 r. Nie oznaczało to jednak automatycznego wyrównania reprezentacji obu płci na najwyższych stanowiskach państwowych. Polityka II Rzeczypospolitej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz III Rzeczypospolitej nie wzmacniała szans kobiet w tej dziedzinie, stereotypowo wiążąc zarządzanie z płcią męską. Bariery o charakterze kulturowym, socjoekonomicznym i politycznym, ograniczające kobiece zaangażowanie w przedmiotową przestrzeń, okazały się trudne do wyeliminowania. W okresie transformacji ustrojowej ugrupowania z różnych stron sceny politycznej nie wykazywały zainteresowania wspieraniem kobiecego akcesu do sfery publicznej. Z tego m. in. powodu kobiety stanowiły mniejszość na istotnych pozycjach publicznych w gospodarce i polityce. Obecnie ugrupowania partyjne kierują pod adresem żeńskiego elektoratu szeroką ofertę postulatów dotyczących rozmaitych sfer funkcjonowania. Odnotować należy jednocześnie, że po 1989 r. liczba kobiet w organach władzy ustawodawczej i wykonawczej zwiększyła się, ale raczej w dość ograniczonym stopniu.

Problemem badawczym podejmowanym w rozprawie doktorskiej jest zagadnienie praw politycznych kobiet, a precyzyjniej - obecności kwestii kobiecych w programach polskich ugrupowań politycznych, jak również skala partycypacji kobiet w przestrzeni politycznej - głównie w organach władzy ustawodawczej i wykonawczej.

Zasadniczym zatem celem rozprawy doktorskiej jest zatem próba odpowiedzi na pytania o to, w jakim stopniu kwestie praw kobiet obecne są w programach polskich partii politycznych i w jakimś zakresie uwzględnianie praw kobiet przez ugrupowania przekłada się na zwiększenie udziału Polek w życiu politycznym.

Zakres czasowy dysertacji obejmuje okres od 1989 r. do końca 2022 r.